

Avdelningen Systemanalys, försörjningstrygghet och statistik
Policyenheten
Anna Lock
Energimyndigheten
016-544 23 21
anna.lock@energimyndigheten.se

m.remissvar@regeringskansliet.se
annika.lofgren@regeringskansliet.se

Yttrande angående Remiss M2020/00078/Ke Hållbar slamhantering (SOU 2020:3)

Energimyndigheten har genom remiss, daterad 2020-02-25, givits möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet med rubricerat ärende.

Sammanfattning

Utifrån uppsatta energi- och klimatpolitiska mål är det angeläget att öka biogasproduktionen där slamrötningen är en viktig del för att ersätta fossila drivmedel i transportsektorn och att öka odlingen av bioråvara för energi- och industrigrödor där växtnäringen i rötslammet kan vara en viktig råvara.

- Energimyndigheten förordar utredningens förbudsalternativ 2.
- Energimyndigheten tillstyrker förslaget undantag för spridning på produktiv jordbruksmark av hygieniserat och kvalitetssäkrat avloppsslam.
- Energimyndigheten anser dock att undantaget bör förtydligas så att spridning på mark för odling av industri- och energigrödor omfattas.
- Energimyndigheten tillstyrker förslagen om uppströmsarbete, information och kompletterande regler för andra organiska gödselmedel.

Energimyndighetens ställningstaganden

Av de två förbudsalternativen förordnar Energimyndigheten alternativ 2. Utredningen bedömer att alternativ 2 innebär en mindre risk för inlåsnings effekter och suboptimering än alternativ 1, genom att fler befintliga och nya tekniker kan väljas. Energimyndigheten delar denna bedömning och anser att teknikneutralitet är viktigt att värna för att uppmuntra helhetslösningar. Energimyndigheten bedömer också att alternativ 2 förefaller bidra i högre utsträckning till energi- och klimatmålen, där särskilt målet om 70 procents minskade klimatutsläpp för inrikes transporter till 2030 bör nämnas. Energimyndigheten konstaterar vidare att reningsverken är viktiga för biogasproduktionen. 35 procent av all biogas i Sverige (cirka 730 GWh biogas per år) produceras vid avloppsreningsverken från slam. Drygt hälften av denna biogas uppgraderas och merparten av den uppgraderade biogasen används som

Datum
2020-05-20

fordonsgas¹. Rötning av slam och matavfall innebär att både energi och växtnäring kan tas tillvara vilket ökar miljönyttan, t.ex. ökad lokal produktion av biogas och biogödsel.

Energimyndigheten delar utredningens bedömning att det föreslagna undantaget för spridning på produktiv jordbruksmark är motiverat. Enligt utredningen finns dokumenterade underlag som pekar på att slamgödning tillför växtnäring och mullämnen som jordbruket efterfrågar.

Energimyndigheten anser dock samtidigt att det föreslagna undantaget är otydligt när det gäller hur odlingen av industri- och energigrödor berörs. Utifrån uppsatta energi- och klimatpolitiska mål anser myndigheten att det är viktigt att definitionerna tydliggörs så att slamspridning på mark för odling av snabbväxande trädslag och grödor till industrisektorer omfattas av undantaget. Detta eftersom skogsgödning med fosfor genom kvalitetssäkrat slam eller slambaserad aska kan visa sig vara värdefull för vissa typer av marker i framtiden. Ett exempel på pågående forskning – där mer kunskap och försöksverksamhet behövs – är slamgödning för intensivodling av snabbväxande lövträd i skogsbruket.

I övrigt tillstyrker Energimyndigheten utredningens förslag om koordinerat uppströmsarbete och information. Energimyndigheten anser att det är av högsta vikt att upprätthålla ett systematiskt uppströmsarbete utifrån ett kretslopps- och klimatperspektiv, särskilt vid de ökade incitamenten att förbränna avloppsslam som bedöms följa på det föreslagna förbudet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson avdelningschefen Gustav Ebenå, enhetschefen Paula Hallonsten samt handläggarna Kalle Svensson och Anna Lock, där den sistnämnda har varit föredragande.

Robert Andréén

Anna Lock

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.

¹ Energimyndigheten, *Produktion och användning av biogas och rötresten år 2018*, ER 2019:23. I detta ingår även viss inblandning av matavfall.